

Afgørelser – Reg. nr.: 02155.04

Fredningen vedrører: Nørlund Plantage

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

24-05-1954

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

24/5-54

U D S K R I F T

af

tinglysningsakten for retten i Brødstrup.

Matr.nr.1-m og 1-o Store Nørlundgårde,
1-a Fruergård, 1 og 2-a Bjerregård,
1-f Hallindebækgårde,5-a,6-g,11-h Harrild by, alle Ejstrup sogn,2-a,3-a Godrum, Lille Hølund og Kolpensig, 2-d Store Hølund by, alle af Vrads sogn.

Akt.skab B nr. 626.

Anmelder:

Direktoratet for
statsskovbruget.1311

2. juni 1954.

D E K L A R A T I O N .

Nedennævnte arealer tilhørende den danske stat, direktoratet for statsskovbruget:

Matr. nr. 1-m og 1-o Store Nørlundegårde, 1-a Fruergård, 1 og 2-a Bjerregård, 1-f Hallindebækgårde, 5-a, 6-g og 11-h Harrild by, alle af Ejstrup sogn, 2-a og 3-a Godrum, Lille Hølund og Kolpensig, 2-d Store Hølund by, alle af Vrads sogn, i det omfang, som de anførte arealer er indlagt med grøn farve på vedhæftede kort, pålægges herved fredningsservitut om, at de skal henligge i naturtilstand, og således

- 1) at jordoverfladen stedse skal forblive henliggende i uforandret stand, hvorfor arealerne ingensinde må bebygges, beplantes, drænes, afgrøftes, opdyrkes eller indhegnes, ligesom der ikke må oprenses grøfter eller graves efter grus, sand, sten eller brunkul,
- 2) lyngvegetationen må ikke afslås, og slåning eller afgræsning af græsvegetation må ikke finde sted,

- 3) alle nåletræer, plantede såvel som selvsåede, enebær alene undtaget, fjernes ved statsskovvæsenets foranstaltning ved hugst eller på anden måde inden forløbet af fem år og fremtidig inden udløbet af højst femårige perioder,
- 4) der må ikke rejses master til telefon e.l. eller opstilles iskageboder e.l.,
- 5) regulering af Kvindebækken må ikke foretages og oprensning kun finde sted i det omfang, der fastsættes af vandsynet, og for det nedre løbs vedkommende i det omfang, som er strengt nødvendigt af hensyn til vandforsyningen til dambruget ved Harrildgård.

Statsskovvæsenet forbeholder sig dog ret til:

- a) at tage grus til eget brug på enkelte steder efter Naturfredningsrådets godkendelse,
- b) efter godkendelse af Naturfredningsrådet at bevare eller udlægge små arealer til vildtagre o.l.,
- c) at bevare, anlægge og vedligeholde brandlinier,
- d) at lade grøfter, som er nødvendige af hensyn til afvanding af arealer, der grænser til de fredede områder, føre over disse,
- e) at anlægge og vedligeholde de for administrationen og tilsynet nødvendige veje og stier, herunder stier til højere punkter i terrenet for oversigt i brandtilfælde og lignende,
- f) at lade nogle små grupper bjergfyr blive stående i sandene i afd. 56A,
- g) at grankulturen i afd. 81 først fjernes efter opnåelse af rimelige omdriftsalder,
- h) ved huset Skovly på matr. nr. 11-h Harrild, at udlægge have og tjenestejord til et skovløbersted samt at foretage nødvendige bygningsarbejder i samme anledning, herunder evt. opstilling af ledningsmaster.

Udgifterne ved nærværende deklarations stempling og tinglysning afholdes af statsskovvæsenet.

Påtaleberettiget er Naturfredningsrådet og Naturfredningsnævnet for Skanderborg amt.

DIREKTORATET FOR STATSSKOVBRUGET, den 24. maj 1954.

P. D. V.

J. Vestergaard.

Indført i dagbogen for retskreds nr. 50.

Tyrsting og Vrads herreder, den 2.6.1954.

Lyst tingbog: bd. udr. 391, m.fl.

Akt: skab B 626.

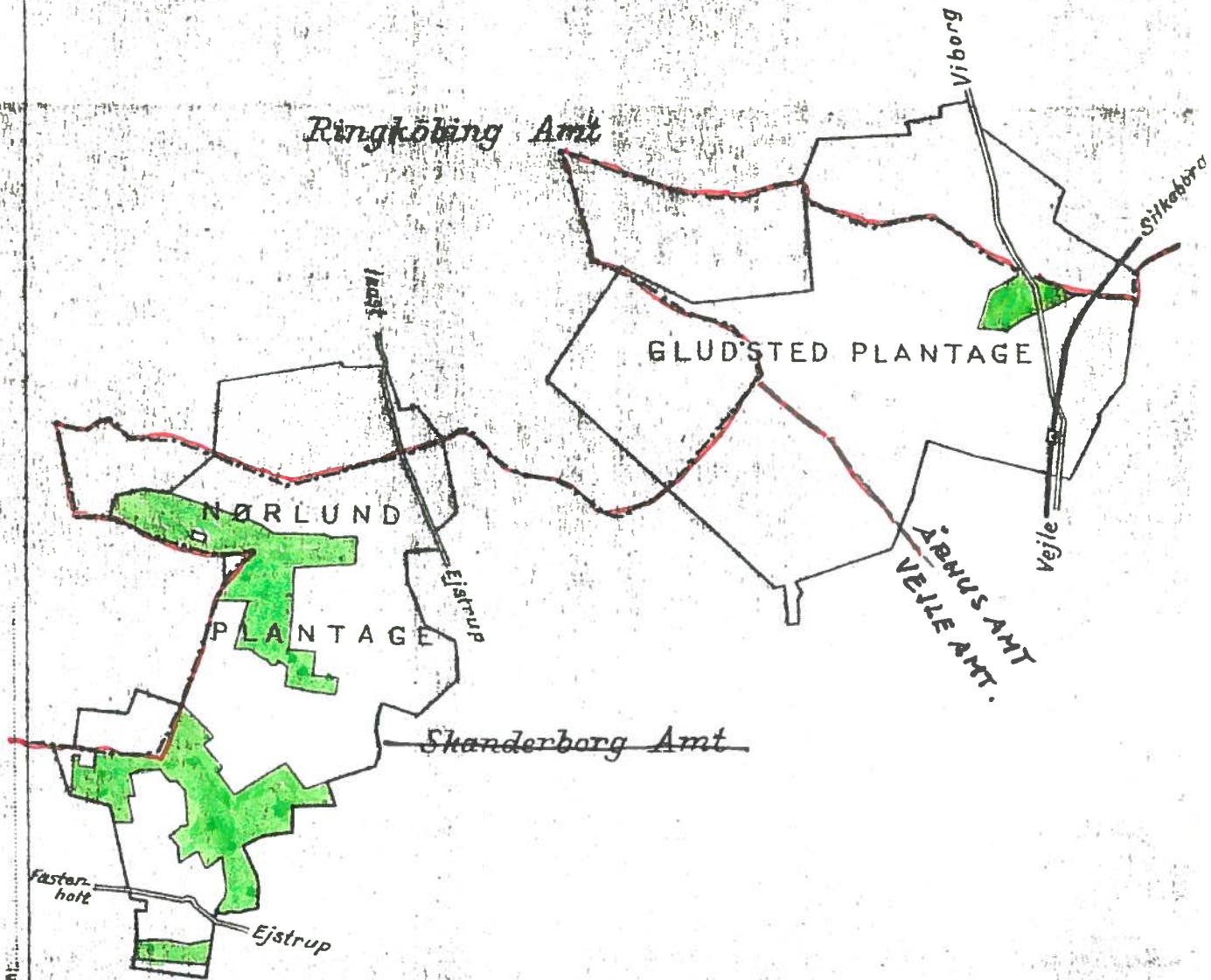
Stoustrup.

KL/34

Udskriftens rigtighed bekræftes.

Dommeren i Brødstrup, den 15. oktober 1968.

J. J. Bek.

Navn:

19

d

Skanderborg Amt.

Ejstrup sogn: matr. nr. 1 m og 1 o St. Parlandede,

1 a Fruersgaard, 1 og 2 a Ejerregi,

1 f Ballindebøgede, 5 a, 6 g og 11 h

Parvild by.

Vrede sogn: 2 a og 3 a Godrum, m.fl., 2 d St. Halund by.

1214 · IV · SØ · Gludsted.

rt er nøjagtig genpart af det originale kort vedrørende ejendommen

attesteres herved.

assistentens genpartskalkuleret, til kort.

Herning, den 15. oktober 2010

FRD 3/2010

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldgade 53
2100 København Ø.

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen

19 OKT. 2010

Herning kommune og Ikast-Brande kommune er d.d. tilskrevet således:

"Supplement til fredningerne for Harrild Hede og Nørlund Plantage.

I en deklaration tinglyst 2. juni 1954 vedr. fredning af Nørlund Plantage, anføres det i pkt. 2: *"Lyngvegetationen må ikke afslås, og slåning eller afgræsning af græsvegetation må ikke finde sted"*.

En kendelse fra Overfredningsnævnet af 30. juni 1934 stadfæstede kendelser af 16. december 1933 vedrørende Harrild Hede. Heri er følgende bestemmelse: *"Lyngbevoksningen på arealerne maa ikke slaas eller afbrændes."*

Fra Ikast-Brande og Herning kommune er modtaget en ansøgning om tilladelse til gennem en 3-årig periode at foretage hedepleje på Harrild Hede og Nørlund Plantage.

Ansøgningen har været forelagt Miljøcenter Ringkøbing, der den 24. marts 2010 har skrevet: *"Fredningsnævnet har anmodet Miljøcenter Ringkøbing om bemærkninger til Herning og Ikast-Brande kommuners skrivelse om supplement til fredningerne for Harrild Hede og Nørlund Plantage, herunder især om det vurderes muligt og tilstrækkeligt med en dispensation, der åbner mulighed for pleje af arealerne, eller om en egentlig ændring af fredningerne er nødvendig.*

Videre ønskes Miljøcenter Ringkøbing's bemærkninger til om den påtænkte pleje er i strid med Natura 2000 planlægningen.

Begge fredninger har til formål at sikre, at arealerne "henligger i naturtilstand". Det præciseres i kendelserne, at der ikke må foretages jordbearbejdning, afbrænding eller slåning af lyng, m.m., men at nåletræer med undtagelse af Alm. Ene skal fjernes.

Intentionen i fredningerne er således at sikre det lysåbne hede-landskab med karakteristiske elementer som dværgbuskhede, samt at vandløbet Kvindebækken med omgivelser henligger i samme tilstand, som det var på fredningstidspunktet.

Det åbne træløse landskab i Vesteuropa er imidlertid et resultat af bøndernes brug af ild gennem de seneste ca. 5000 år, samt hedebonders udnyttelse af lyngtørv m.m. Således er status quo-fredninger, hvor kulturlandskaber beskyttes mod menneskelige aktiviteter ikke i overensstemmelse med intentionen om opretholdelse af den naturtilstand, man gerne vil bevare. Der er taget højde for dele af denne problematik gennem påbud om fjernelse af op-

vækst af nåletræer, men for at imødekomme ønsket om en varieret hedepleje til gavn for hedens og bækkekløfternes naturlige dyre- og planteliv, kræves en revision af fredningsbestemmelserne eller subsidiært en dispensation.

Miljøcenter Ringkøbing er enige i, at det er nødvendigt og ønskeligt, at der foretages plejeindgreb på arealerne, der flere steder er ved at ændre karakter fra dværgbuskdomineret hede til græshede eller degenereret blåtop-domineret våd hede/tørvelavning.

Til spørgsmålet om dispensation versus ændring af fredningskendelsen er Miljøcenteret af den opfattelse, at begge er den bedste løsning, forstået på den måde, at der er et behov for at kunne iværksætte pleje indenfor kort tid, noget der kan sikres via en dispensation. Der eksisterer imidlertid ligeledes et behov for at modernisere fredningskendelsen. I medfør af Lov om Miljømål er staten i disse år ved at udarbejde bindende retningslinjer for forvaltningen af alle Natura 2000 områder i landet, således også for de her omfattede arealer. Da planerne skal gennem en høringsfase og derfor ikke er endelige, vil MC-Ringkøbing anbefale, at der gives en f.eks. 3-årig dispensation til førstegangs-pleje af arealerne, samt at fredningerne tages op til revision umiddelbart efter den statslige del af Natura 2000-planprocessens afslutning i 2011.

En dispensation fra fredningskendelsernes formuleringer vedrørende forbud mod jordbearbejdning, afbrænding eller slåning af lyng, m.m. bør gives, således at disse indgreb kan benyttes i den generelle pleje. Dog bør jordbearbejdning og slåning ikke kunne anvendes på arealer med indlandsklit, da klitstrukturen herved ødelægges over tid. Klitstrukturen er meget vigtig i forhold til at understøtte varierede levesteder. Endvidere bør dispensationen give hjemmel til at fjerne ikke kun nåletræer med undtagelse af ene, men også anden opvækst, som vurderes uhensigtsmæssig i forhold til områdernes målsætninger. Det kunne for eksempel være pil og birk på moseflader.

Med henblik på at sikre plejehjemmel med relevante metoder og for præcisering af nødvendigheden af varieret hedepleje på mindre arealer fremadrettet, vil en egentlig revision af fredningerne for området med krav om godkendelse af plejeplaner være at foretrække på længere sigt.

For hedenaturtyperne er det for eksempel særdeles vigtigt, at der i plejen tages hensyn til økologiske nicher, så karakteristiske og truede varmekrævende leddyr kan leve der, samt at der skabes mulighed for opretholdelse af den høje diversitet af karsporeplanter (arter af ulvefod) i området, hvoraf flere er pionerplanter, og således har specifikke krav til levesteder. Udfordringen vil her bestå i at få indarbejdet i plejeforskrifterne/fredningen, at en hede består af en række vidt forskellige biotoper med hver deres specielle planter og dyr. Det kan være forskelle i jordbund, soleksponering, fugtighedsforhold, tidligere plejepåvirkning/udnyttelse osv.

En nødvendig dispensation til iværksættelse af naturpleje bør således tage hensyn til disse dels generelle forhold vedrørende hedepleje, dels intentionen i fredningerne, henholdsvis den overordnede målsætning for Natura 2000 planen.”

Ansøgningen er forelagt Danmarks Naturfredningsforening, der ikke har haft indsigelser mod det ansøgte.

FREDNINGSNÆVNET FOR MIDTJYLLAND, VESTLIG DEL

Sagen er behandlet af nævnets formand alene efter § 9, stk. 4 i Forretningsordenen for Fredningsnævn.

Jeg skal hermed på nævnets vegne i medfør af Naturbeskyttelseslovens § 50 meddele tilladelse til, at der i Harrild Hede og Nørlund Plantage som ansøgt gennemføres en hedepleje.

Tilladelsen gives på de vilkår, Miljøcenter Ringkøbing har anbefalet i brevet af 24. marts 2010.

Jeg har især lagt vægt på vurderingen fra Miljøcenter Ringkøbing om, *"at det er nødvendigt og ønskeligt, at der foretages plejeindgreb på arealerne, der flere steder er ved at ændre karakter fra dværgbuskdomineret hede til græshede eller degenereret blåtop-domineret våd hede/tørvelavning"*. Formålet med fredningerne var at bevare den lyngklædte hede. Jeg har også lagt vægt på miljøcentrets vurdering af, at hedeplejen ikke vil være i strid med den overordnede målsætning for Natura 2000 planen.

Tilladelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 3 år fra tilladelsens meddelelse, jfr. Naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

Afgørelsen kan efter lov om Naturbeskyttelse, § 78, stk. 3, jfr. § 87 inden 4 uger fra den dag, afgørelsen er meddelt, påklages til Naturklagenævnet.

Klagen skal indgives skriftligt til dette fredningsnævn på den nedenfor anførte adresse.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af Deres klage, at De indbetaler et gebyr på 500 kr. til Naturklagenævnet. Nævnet vil sende Dem en opkrævning på gebyret, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Naturklagenævnet vil ikke påbegyn- de behandlingen af klagen, før gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Naturklagenævnets hjemmeside www.nkn.dk

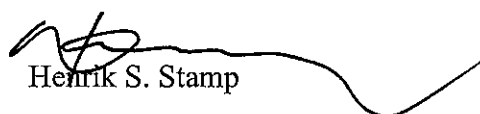
Gebyret tilbagebetales, hvis der gives helt eller delvist medhold i klagen.

En tilladelse må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Er klage iværksat, kan tilladel- sen ikke udnyttes, medmindre klagemyndigheden bestemmer andet.

Det bemærkes, at ansøgeren ikke herved er fritaget for at søge eventuelle andre tilladelser, som lovgivningen måtte kræve"

hvilket herved meddeles til Deres orientering.

Med venlig hilsen

Henrik S. Stamp

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del
(midtjyllandoest@fredningsnaevn.dk)

Den 1. maj 2024

FN-MJØ-157-2023. Afgræsning på Kolpendal Hede

Fredningsnævnet modtog den 8. december 2023 Naturstyrelsen Søhøjlandets ansøgning om dispensation til ændring af græsningstype på Kolpendal Hede.

Ansøgningen omfatter matr.nr. 3a, 3g og 2cu Godrum, Vrads og 2n St. Hjøllund, Vrads, som delvis er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 24. maj 1954 om fredning af Nørlund Plantage. Ansøgningen omfatter endvidere matr.nr. 3e og 2m Christianshede By, Bording, som delvis er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 24. maj 1954 om fredning af Harrild Hede.

Ansøgningen vedrører således arealer inden for både fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del og fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del.

Miljøstyrelsen har den 8. april 2024 henvist ansøgningen til behandling af fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del, jf. naturbeskyttelseslovens § 35, stk. 7.

Fredningsnævnet meddeler dispensation. Begrundelsen for afgørelsen er anført nedenfor i afsnittet om fredningsnævnets afgørelse.

I fredningsnævnets afgørelse har deltaget medlemmerne af fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del og det ministerudpegede og det kommunalt valgte medlem af fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del, jf. naturbeskyttelseslovens § 35, stk. 7.

Fredningerne

Ejendommene matr.nr. 3a, 3g og 2cu Godrum, Vrads og 2n St. Hjøllund, Vrads, er delvis omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 24. maj 1954 om fredning af Nørlund Plantage.

Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det fremgår, at ejendommene pålægges en fredningsservitut om, at de skal henligge i naturtilstand med en række nærmere fastsatte bestemmelser. Det er således fredningens intention at bevare de lysåbne hedeområder med de karakteristiske elementer, der knytter sig til heden. Det fremgår af fredningsbestemmelserne bl.a., at jordoverfladen stedse skal forblive henliggende i uforandret stand, hvorfor arealerne ingensinde må bebygges, beplantes, drænes, afgrøftes, opdyrkes eller indhegnes, ligesom der ikke må oprenses grøfter eller graves efter grus, sand, sten eller brunkul. Lyngvegetationen må ikke afslås, og slåning eller afgræsning af græsvegetationen må ikke finde sted. Alle nåletræer, plantede såvel som selvsåede, enebær alene undtaget, fjernes ved statskovvæsenets foranstaltning ved hugst eller på anden måde inden forløbet af fem år og fremtidig inden udløbet af højst femårige perioder.

Fredningsnævnet for Midtjylland, østlig del meddelte den 19. februar 2009 med følgende begrundelse dispensation til at etablere fåregræsning på matr.nr. 3a, 3g og 2cu Godrum, Vrads (journal nr. 8901-01.2008.137):

”Nævnet kan tiltræde, at fredningsdeklarationen må tolkes således, at det er formålet at bevare heden. Nævnet kan endvidere tiltræde vurderingen foretaget af Silkeborg Kommune, Natur og Miljø, hvorefter plejetiltag i form af afgræsning med får vil fremme udbredelsen af hedelyng på arealet og reducere forekomsten af græsserne blåtop og bølget bunke, som i dag er dominerende i store dele af arealet. Plejetiltaget vurderes ligeledes at være til gavn for naturtypen 4030 Tørre dværgbusksamfund (heder) som blandt andet er udpegningsgrundlag for EF-habitatområdet. Afgræsning findes derfor ikke at være i strid med fredningens formål, hvorfor nævnet i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, herved meddeler tilladelse til det ansøgte.”

Ejendommene matr.nr. 3e og 2m Christianshede By, Bording, er delvis omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 24. maj 1954 om fredning af Harrild Hede.

Fredningen har ikke en formålsbestemmelse, men det fremgår, at ejendommene pålægges en fredningsservitut om, at de skal henligge i naturtilstand med en række nærmere fastsatte bestemmelser. Det er således fredningens intention at bevare de lysåbne hedeområder med de karakteristiske elementer, der knytter sig til heden. Det fremgår af fredningsbestemmelserne bl.a., at jordoverfladen stedse skal forblive henliggende i uforandret stand, hvorfor arealerne ingensinde må bebygges, beplantes, drænes, afgrøftes, opdyrkes eller indhegnes, ligesom der ikke må oprenses grøfter eller graves efter grus, sand, sten eller brunkul. Lyngvegetationen må ikke afslås, og slåning eller afgræsning af græsvegetationen må ikke finde sted. Alle nåletræer, plantede såvel som selvsåede, enebær alene undtaget, fjernes ved statskovvæsenets foranstaltning ved hugst eller på anden måde inden forløbet af fem år og fremtidig inden udløbet af højst femårige perioder.

Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del meddelte den 16. april 2009 med følgende begrundelse dispensation til at foretage hedepleje bl.a. i form af fåreafræsning på matr.nr. 3e og 2m Christianshede By, Bording (FRD 63/2008):

”Jeg skal herved på nævnets vegne i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, meddele tilladelse til, at Skov- og Naturstyrelsen som ansøgt hedeplejer i form af afhøstning, let jordbearbejdning og knusning af græsrodde på ca. 4 ha samt afræsning og afbrænding af ca. 53 ha hede, idet dette hverken findes at være i strid med fredningens formål eller vil skade udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 49. Jeg har især lagt vægt på, at en vis pleje af heden er nødvendig for at fremme lyngvegetationen og dermed bevare heden på sigt, hvilket er formålet med fredningsdeklarationen.”

Ansøgningen

Naturstyrelsen Søhøjlandet ønsker at fortsætte afræsning af Kolpendal Hede, men har et ønske om mere varieret græsning ved brug af kvæg og heste. Det vurderes, at afræsning med robuste heste- og kvægracer og mulighed for afræsning med flere dyrearter vil have en positiv effekt på hedens udvikling. Fredningen har til formål at sikre, at arealerne henligger i naturtilstand. Intentionen i fredningen er således at sikre det lysåbne hedelandskab med karakteristiske elementer som dværgbusksamfund og enebærbuske. Det vurderes, at den ændrede græsningsform vil være en passende forvaltningsform for at sikre formålet og leve op til fredningsnævnets tidligere afgørelse om græsning. Mulighed for en mere blandet græsningsform vil kunne bidrage til en øget strukturel variation og biodiversitet. Ekskrementerne fra større husdyr er samtidig bosted og fødegrundlag for en lang række af insekter, som vil medvirke til en øget positiv effekt på biodiversiteten. Det kan samtidig noteres, at der jævnligt observeres ulv i området. Her vil det igen være en fordel med kvæg/heste, da ulve sjældent angriber større husdyr. Ændringen i græsningstypen vil ikke påvirke offentlighedens adgang til arealet. Hegnets type og placering ændres ikke.

Der er i ansøgningen følgende oversigt over græsningsarealet:

Naturstyrelsen har oplyst, at arealet er beliggende i Natura 2000-område nr. 53 Sepstrup Sande, Vrads Sande, Velling Skov og Palsgård Skov. Indenfor arealet finder der af naturtyper, som er på udpegningsgrundlaget, hængesæk, tør hede, våd hede og revling-indlandsklit. Der er ingen fund af arter på udpegningsgrundlaget på arealet. Det er Naturstyrelsens vurdering, at ændringen af græsning med får til græsning med større husdyr som kvæg/heste ikke vil påvirke naturtyperne på udpegningsgrundlaget. Græsning vil fortsat være med til at opnå en gunstig bevaringsstatus for naturtyperne. Græsning med kvæg/heste anses dog som en positiv ændring, da det kan skabe mere variation i vegetationen, som kan være til fordel for andre arter. Ekskrementerne fra kvæg/heste udgør samtidig levested og fødegrundlag for mange insekter, hvoraf en del er sjældne. Dette kan yderligere skabe et bedre fødegrundlag for fugle på arealet.

Det vurderes, at ændring af græsning ikke vil have nogen negativ effekt på udpegningsgrundlaget og lever op til den overordnede målsætning for Natura 2000-området.

Fredningsnævnets afgørelse

Fredningerne af Nørlund Plantage og Harrild Hede betyder, at projektet kræver fredningsnævnets dispensation i medfør af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, hvorefter fredningsnævnet kan meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke strider mod fredningens formål.

Det fremgår endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2, at fredningsnævnet kun kan meddele dispensation fra en fredning i eller uden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, hvis det ansøgte ikke indebærer en forringelse af naturtyper og levesteder for arter eller betydelig forstyrrelse af arter, som området er udpeget for. Fredningsnævnet kan endvidere i medfør af § 50, stk. 3 kun meddele dispensation, hvis det ansøgte ikke kan ødelægge yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er nævnt i bilag 3 til loven, eller ødelægge de plantearter, der er nævnt i bilag 5 til loven, i alle livsstadier.

Fredningsnævnet lægger efter sagens oplysninger til grund, at en dispensation ikke er i strid med naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 2 eller 3.

Det er fredningernes formål at bevare de lysåbne hedeområder med de karakteristiske elementer, der knytter sig til heden. Det synes for en tidssvarende betragtning at være i strid med fredningernes formål at have et forbud mod pleje ved bl.a. afgræsning, idet heden ellers med tiden vil forsvinde, og området vil vokse til krat eller skov.

Afgræsning er således ikke i strid med fredningernes formål, og der blev derfor også i 2009 meddelt dispensation til at afgræsse området med får.

På den baggrund og da afgræsning med kvæg og heste ikke medfører en naturmæssig forringelse i forhold til afgræsning med får, meddeler fredningsnævnet dispensation.

Klagevejledning

Der kan klages over denne afgørelse til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Klagen skal ifølge naturbeskyttelseslovens § 87 indgives via Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening, jf. vejledningen på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Klagefristen udløber ved midnat på dagen for klagefristens udløb. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- Adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond,
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,

- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Det er en betingelse for Miljø- og Fødevareklagenævnets behandling af en klage, at den, der klager, indbetaler et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer (2016-niveau). Klagegebyret reguleres den 1. januar hvert år efter den af Finansministeriet fastsatte sats for det generelle pris- og lønindeks som løbende offentliggjort i forslag til finanslov med virkning for klager, der modtages i Miljø- og Fødevareklagenævnet fra og med den 1. februar 2017. Miljø- og Fødevareklagenævnet offentliggør størrelsen af klagegebyret på sin hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret opkræves i forbindelse med klagens oprettelse i Miljø- og Fødevareklagenævnets digitale selvbetjening. Klagen behandles først, når gebyret er betalt. Vejledning om gebyrbetalingen kan ligeledes findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Gebyret tilbagebetales, hvis klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves, hvis klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller hvis klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence. Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af en frist for efterkomme af en afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i Miljø- og Fødevareklagenævnet, så tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller førsteinstansen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller hvis klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse i sagen. Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis Miljø- og Fødevareklagenævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, f.eks. hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

En dispensation må i henhold til naturbeskyttelseslovens § 87, stk. 7, ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet, eller behandling af en eventuel klage måtte være afsluttet.

Det følger endvidere af naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, jf. § 66, stk. 2, at dispensationen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 3 år efter, at den er meddelt.

Martin Møller-Heuer

Denne afgørelse sendes til:

1. Knud Erik Hesselbjerg,
2. Søren Thomsen,
3. Joy Winter,
4. Bjørn Rømer Westh,
5. Charlotte Kold,
6. Fredningsnævnet for Midtjylland, vestlig del,
7. Naturstyrelsen, Søhøjlandet, att.: Markus Møllerup,
8. Miljøstyrelsen, sagsnr.: 2024 – 4659,
9. Silkeborg Kommune,

10. Ikast-Brande Kommune,
11. Danmarks Naturfredningsforening, København,
12. Danmarks Naturfredningsforening, Silkeborg,
13. Danmarks Naturfredningsforening, Ikast-Brande,
14. Dansk Ornitologisk Forening, København,
15. Dansk Ornitologisk Forening, Silkeborg,
16. Dansk Ornitologisk Forening, Ikast-Brande,
17. Dansk Botanisk Forening, København,
18. Friluftsrådet, centralt,
19. Friluftsrådet, kreds Søhøjlandet,
20. Friluftsrådet, kreds Midtvestjylland,
21. Region Midtjylland,
22. Slots- og Kulturstyrelsen.